

העמותה לתכנון ולפיתוח שירותים לילדים
ובני נוער בסיכון ומשפחותיהם (ע"ר)
מיסודה של ג'וינט ישראל ובתמיכתם של
ממשלת ישראל והפדרציה היהודית של ניו-יורק

מרכז אנגלברג לילדים ולנוער
מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל

הזמנה ליום עיון בנושא:

"השתתפות ילדים בתהליכי קבלת החלטות הנוגעות לחייהם"

יום ד', ט"ז תמוז תשס"ט, 8 ביולי 2009, מלון מעלה החמישה

9:00 - התכנסות

9:30 פתיחת הכנס ודברי ברכה:

מר יצחק הרצוג, שר הרווחה והשירותים החברתיים

פרופ' יעקב נאמן, שר המשפטים

פרופ' ג'ק חביב, מנכ"ל מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל

ד"ר רמי סולימני, מנכ"ל עמותת אשלים וראש אגף חינוך ונוער, ג'וינט ישראל

השופטת סבינה רוטלוי (בדימוס), לשעבר סגנית נשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב ויו"ר הוועדה ליישום

האמנה בדבר זכויות הילד בחקיקה בישראל

גב' קארן גנץ זהלר, חברת הוועד המנהל של מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל

10:00 מושב מרכזי

♦ האמנה הבינלאומית לזכויות הילד, אשרורה ויישומה בארץ

♦ השתתפות ילדים בבתי משפט לענייני משפחה – הפיילוט ומחקר הערכה

ד"ר תמר מורג, המסלול האקדמי, המכללה למנהל מנהלת אקדמית - "משנה"-המרכז הקליני למשפט וחברה

גב' ענת ענבר, מנהלת יחידות הסיוע שליד בתי המשפט למשפחה, משרד הרווחה והשירותים החברתיים

גב' דורי ריבקין, מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל

גב' יואה שורק, מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל

12:00 - ארוחת צהריים

להרשמה : רויטל children@jdc.org.il טל. 026557495

13:00 - 14:30 מושבים מקבילים - מקבץ ראשון

1. השתתפות קטינים ובני נוער בהליכים פליליים המתנהלים נגדם בבתי המשפט לנוער
יו"ר: גב' רחל שרביט, מנהלת אגף תקון, משרד הרווחה והשירותים החברתיים

דוברים :

ד"ר אביטל מולד, אחראית על ייצוג בני נוער, הסנגוריה הציבורית
השופטת ניצנה בן דוד, שופטת נוער
מר אפי בראוור, מנהל שרות מבחן לנוער, משרד הרווחה והשירותים החברתיים
גבי לימור סולומון, יועצת משפטית לשעבר, המועצה הלאומית לשלום הילד

הסוגיות :

- מהו האיזון הנכון בין העמדה המקצועית של הסנגור לבין מידת התחשבותו ברצונותיו/ השקפותיו של הנער?
- באיזו מידה מקבל הקטין מידע אודות ההליך, שלביו ותוצאותיו האפשריות?
- יתרונות וחסרונות בשמיעה ישירה של הקטין בבית המשפט (ללא תיווך הסנגור)
- שיתוף הקטין בתכניות שיקום / טיפול הנקבעות לגביו

2 . השתתפות ילדים בהחלטות הנקבעות לגביהם בתחום החינוך

יו"ר: גב' הדרה רוזנבלום, מנהל חינוך ונוער, משרד החינוך

דוברים :

עו"ד יעל איילון, לשעבר מרכזת הועדה לבחינת עקרונות יסוד בתחום הילד והמשפט ויישוםם בחקיקה, תחום חינוך, ועדת רטלוי
גב' טובה בן ארי, מפקחת ליישום חוק זכויות התלמיד, המינהל הפדגוגי, משרד החינוך
גב' כרמלה איגל, לשעבר אחראית על ועדות ההשמה, משרד החינוך
גב' רבקה אלישע, סגנית מנהלת המרכז הישראלי לזכויות האדם

הסוגיות :

- השתתפות ילדים בדיונים בועדות השמה
- השתתפות ילדים בהחלטות המתקבלות לגביהם בבית הספר בנוגע למסלול לימודים
- השתתפות ילדים בהחלטות לגבי טיפול מעקב ויעוץ (יועצת בית הספר ; קצין ביקור סדיר ; שפ"י/ שפ"ח)
- האם בית הספר נתפס על ידי אנשי המקצוע כמוסד פטרנליסטי או כזירה המאפשרת שיתוף?

3 . השתתפות ילדים בהחלטות ביחס לטיפול רפואי

יו"ר: ד"ר בועז לב, משנה למנכ"ל משרד הבריאות

דוברים :

ד"ר פנינה אבירם, מרצה למשפטים בקריה האקדמית אונו, כתבה ספר על הנושא
עו"ד עדי יגודה, מרצה למשפט רפואי בבית הספר לרפואה שבאוניברסיטת תל-אביב, ערך מחקר בנושא
עו"ס מסאלחה וידאד, המחלקה האונקולוגית ילדים, ביה"ח הדסה עין כרם

הסוגיות :

- האם ניתנת לילדים אפשרות להביע דעתם לגבי קבלת טיפול רפואי, נפשי, אשפוז ועוד?
- מה המשמעות של השתתפות ילדים בקבלת החלטות רפואיות לגביהם?
- באיזה אופן נכון לשתף את הילדים - יצירת דיאלוג? בירור השקפותיהם/ רצונותיהם?
- עד כמה צריך לשתף את הילדים במידע הנוגע למצבם הרפואי?
- האם ניתן ליישם שיתוף אמתי ללא מתן כל המידע?

14:30-15:45 מושבים מקבילים - מקבץ שני

4. השתתפות ילדים נפגעי עבירה

יו"ר: עו"ד ורד וידמן, המועצה לשלום הילד

דוברים:

ד"ר דנה פוגץ, מנהלת מרכז נגה לייצוג נפגעי עבירה ומרצה בקריה האקדמית אונו
גבי רונית צור, אחראית על תחום חקירות ילדים, משרד הרווחה והשירותים החברתיים
הסוגיות:

- המתח בין הצורך להגן על ילדים מפגיעה נוספת לבין הזכות שלהם להשתתף בתהליך (מסירת עדות בבית משפט, החלטה על אמצעי הגנה)
- עד כמה מוסבר לילד ההליך ומה שידרש ממנו כעד?
- האם יש לשנות את אופן גביית העדות מילדים ולשתף אותם בהחלטה כיצד היו מעוניינים למסור עדות?
- האם יש מקום למפגש בין התובע ובין הילד בו ימסר לילד המידע הרלוונטי לגבי ההליך ולגבי זכויותיו כנפגע עבירה?
- האם יש מקום לשיחה בין התובע ובין הילד בה הילד יוכל להשמיע השקפותיו/ רצונותיו לגבי ההליך?
- האם יש למנות לילד נפגע עבירה עו"ד לצורך ייצוג נפרד? יתרונות וחסרונות.

5. השתתפות ילדים בהחלטות בחיי המשפחה

יו"ר: טלל דולב, מנהלת התכנית הלאומית לטיפול בילדים ונוער בסיכון

דוברים:

גבי ענת קדר, פסיכולוגית בשירות הפסיכולוגי החינוכי, משרד החינוך
מר עידן עמיאל, פסיכולוג קליני ומנהל היחידה להדרכת הורים, במרכז שניידר לרפואת ילדים
מר אבנר הכהן, פסיכולוג קליני
מר ישראל שורק, מנהל מכון 'במחשבה תחילה' לפילוסופיה יישומית
הסוגיות:

- עד כמה הורים נוהגים לשתף ילדים בהחלטות הנוגעות לחיי המשפחה ומשק הבית?
- התווית הקו בין פטרנליזם הורי לסמכות הורית, כיצד? מתי הילד מחליט, ומתי ההורים? המתח שבין סמכות הורית, לבין שיתוף ילדים בהחלטות במשפחה.
- האם וכיצד כדאי לשתף ילדים במצבי משבר/ מצוקה המתרחשים במשפחה/ בקרב ההורים?

6. השתתפות ילדים בסיכון בקביעת החלטות הנוגעות לדרכי הטיפול בהם

יו"ר: דליה לב שדה, מנהלת השירות לילד ולנוער משרד הרווחה והשירותים החברתיים

דוברים:

גבי ורד רוטפוגל, מפקחת ארצית, השירות לילד ולנוער, משרד הרווחה והשירותים החברתיים
ד"ר שושנה גרינוולד, מנהלת תכניות בכירה, עמותת אשלים, ג'וינט ישראל
ד"ר טלי גל, משפטנית המתמחה בזכויות ילדים ובצדק מאחה (גישור בפלילים)
עו"ד ויוי רכניץ, הארגון הבינלאומי לזכויות הילד בישראל
הסוגיות:

- המתח בין הצורך להגן על הילדים מפני מידע ומפני פגיעה ובין הצורך לשתףם בתהליך קבלת ההחלטות בנוגע לטיפולם
- השפעת השתתפות ילדים בהחלטות לגבי תכניות הטיפול על השגת תוצאות רצויות בתכנית הטיפול
- פטרנליזם מקצועי מול מקצועיות, איפה עובר הגבול?
- עמדות וחסמים להשתתפות ילדים בקרב אנשי מקצוע.